

Bijlage 2: op te nemen in bijlagen contracten toegang en basisovereenkomst jeugdhulp (deel II)

De onderstaande uitgangspunten, definities en voorwaarden worden opgenomen in de daarvoor bestemde bijlagen van de contracten toegang en basisovereenkomst jeugdhulp (deel II) van 2016. Voor 2017 zijn deze opgenomen in het inkoopkader.

Basisvaardigheden en voorwaarden

Werken volgens 1Gezin1Plan vergt bepaalde basisvaardigheden voor iedereen die werkzaam is in het sociaal domein: de wijze waarop een bijeenkomst wordt geleid, de uitvoering van de zorgcoördinatie, de verdeling van taken en het effectief met elkaar samenwerken vragen om een goede implementatie van 1Gezin1Plan in het werkproces.

De gemeenten verwachten van de organisaties dat zij werken conform 1Gezin1Plan en hebben dit opgenomen in het contract Toegang en Maatwerk. Om de kwaliteit en een eenduidige werkwijze te bevorderen faciliteren de gemeenten de implementatie 1Gezin1Plan door het aanbieden van trainingen, advisering bij de implementatie en ondersteuning van de aandachtfunctionarissen.

Zorgcoördinatie als onderdeel van goede zorg

Gemeenten en (jeugdhulp-)aanbieders delen de visie dat zorgcoördinatie en werken binnen 1Gezin 1Plan hoort bij het leveren van goede zorg. In veruit de meeste gevallen kan zorgcoördinatie efficiënt worden uitgevoerd door deze taak niet groter te maken dan nodig is: taken van voorzitter en (secretariële) ondersteuning tijdens de 1Gezin1Plan bijeenkomsten verdelen en effectief samenwerken waarbij iedere deelnemer aan het plan doet wat is afgesproken. Zorgcoördinatie is onderdeel van het reguliere werk van de professional, ongeacht bij welke organisatie deze werkt (meestal als aanbieder van maatwerkvoorziening of als onderdeel van Sociaal Team).

Definitie van zorgcoördinatie

De volgende definitieve van zorgcoördinatie is overeengekomen. Deze strookt met de formulering in het contract Toegang en de beschrijving uit de regionale handleiding werken binnen 1Gezin1Plan.

De handleiding 1 Gezin 1 Plan omschrijft de werkwijze van zorgcoördinatie als volgt:

Coördinatie van zorg is een planmatig en doelgericht cyclisch proces waarbij de vragen van de (jeugdige) cliënt(en) en zijn/haar huishouden (of gezin) centraal staan om de doelen en interventies op alle gezinsleden en leefgebieden af te stemmen en de voortgang te monitoren. Uitgangspunt is zelfregie van de (jeugdige) cliënt. De (jeugdige) cliënt is zoveel mogelijk zelf verantwoordelijk voor het richting geven aan zijn leven en besluiten nemen die hierbij passen, inclusief het zoeken van hulp. De ouder (en/of jongere) doet dit zoveel mogelijk zelf of schakelt hiervoor bij voorkeur iemand uit het eigen netwerk in.

De definitie van zorgcoördinatie die hieruit volgt is: *het toezien op de totstandkoming en de naleving van afspraken omtrent interventies om de gestelde doelen van de klant(en) en zijn/haar huishouden (of gezin) in het kader van 1 gezin 1 plan te behalen.*

Toelichting: De zorgcoördinator ziet toe op het proces in het kader van 1 gezin 1 plan. Hij of zij bewaakt hiertoe het tijdig en correct naleven van de gemaakte afspraken en neemt, indien nodig, passende maatregelen ter verbetering. De ouders, jeugdigen en alle betrokken hulpverleners en leden van het sociaal netwerk zijn zelf verantwoordelijk voor het naleven van hun eigen verplichtingen en voor de kwaliteit van de zorg en ondersteuning die zij verlenen.

Het voorstel is deze uitgangspunten en definitie vast te stellen en op te nemen in de contracten Toegang en basisovereenkomst jeugdhulp

Overige begrippen behorend bij 1Gezin1Plan

Naast zorgcoördinatie zijn er nog andere zaken binnen 1Gezin1Plan die overleg en overeenstemming vergen met de partijen binnen het sociaal domein voordat ze kunnen worden geïmplementeerd. Concrete vragen vanuit zowel de fysieke overlegtafel als de werkgroep zijn een verdieping van de begrippen waakvlam en de reikwijdte van een ondersteuningsplan. Deze vragen worden meegenomen in de verdiepingsbijeenkomsten 1Gezin1 Plan welke verder toelicht staan onder 4.

Handleiding 1 gezin 1 plan als richtlijn

In het proces om te komen tot een definitie van zorgcoördinatie en de beschrijving van de zorgcoördinator is gebleken dat er behoefte is aan een beleidsmatig uitgangspunt voor het werken binnen 1Gezin1Plan. Het voorstel is om hiervoor de regionale handleiding 1 gezin 1 plan voor vast te stellen en dit te gebruiken als basis voor de dialoog met de partijen in het sociaal domein.

Deze handleiding is door een groot aantal partijen in Midden-Holland ontwikkeld en voortdurend aangepast aan de ervaringen en wensen uit de praktijk. De afgelopen jaren zijn meer dan 400 medewerkers getraind bij tientallen organisaties, zowel jeugd als volwassenen. Ook zijn in diverse organisaties zogeheten aandachtsfunctionarissen opgeleid. Deze fungeren binnen de eigen zorginstelling als vraagbaak en ambassadeur voor het werken binnen 1gezin1Plan

Naast de handleiding is er ook een implementatieplan opgesteld. Dit gaat in op de praktische toepassing van 1Gezin1Plan en keuzes die de organisaties zelf hierin kunnen maken.

Inzet bij uitzonderlijke gevallen

Er zijn situaties waarbij de inzet op zorgcoördinatie niet in verhouding staat tot de zorg die geleverd wordt door (een van) de zorgpartners in het gezin en/of specifieke vaardigheden vraagt. Dit kan zijn vanwege de (complexiteit van) problemen binnen het gezin, gebrek aan medewerking van ouders of omdat de afstemming tussen partijen stagneert.

In deze situaties zijn er naast de aanbieders van maatwerkvoorzieningen drie functies die inzet kunnen leveren. Dit zijn de Regisseur Complexe Gezinnen (eerder genaamd de BKK), de jeugdbeschermers van JB West /de WSG/ Leger des Heils en als derde het Sociaal Team (Jeugd).

- De Regisseur Complexe Gezinnen valt onder de basistaken van de GGD en kan worden ingezet als minstens één van de ouders/verzorgers psychiatrische problemen heeft (o.a. verslavingsproblemen en/of LVB), de ouder hiervoor in behandeling is of gaat, en meer dan één hulpinstantie betrokken is en de hulpverlening dreigt vast te lopen.
- De Jeugdbeschermer kan bij een kindbeschermingsmaatregel als casusregisseur ook de rol van zorgcoördinator op zich nemen.
- De medewerker Sociaal Team kan zorgcoördinatie op zich nemen bij de start van een plan, bij complexe opvoedingssituaties of – problematiek, ter ondersteuning van de samenwerkende partijen in een plan of als samenwerking tussen partijen in een plan niet loopt.

In een beperkt aantal situaties kan het zijn dat de zorgcoördinatie (zeer) veel werk vraagt, maar dat het om inhoudelijke redenen wenselijk is om de zorgcoördinatie te beleggen bij een maatwerkaanbieder en dus niet van bovenstaande mogelijkheden gebruik te maken. Reden kan zijn dat overdragen van de zorgcoördinatie nadelig is voor het hulpverleningsproces en/of dat het bijzonder inefficiënt uitpakt. De betrokken partijen in het plan trekken gezamenlijk deze conclusie en bepalen samen hoeveel en welke inzet van de zorgcoördinator er nodig is om het proces goed te laten verlopen.

De gemeente stelt werken binnen 1gezin1Plan en voeren van zorgcoördinatie door de aanbieders als uitgangspunt.

Voorwaarden

Voorwaarde is dat een aanbieder moet voldoen aan bepaalde basiseisen op het gebied van 1Gezin1Plan. Het gaat hierbij om inzet op zorgcoördinatie die niet in verhouding staat tot de zorg die geleverd wordt door (een van) de zorgpartners in het gezin. Deze basiseisen zijn als volgt:

- De organisatie heeft de werkwijze intern geïmplementeerd (dat wil zeggen; werkt volgens het werkproces 1Gezin1Plan, er is een aandacht functionaris aangesteld en er wordt een scholingsplan 1 gezin 1 plan gehanteerd),
- de betrokken medewerker is zowel in werken volgens 1Gezin1Plan als in het voorzitten van een 1Gezin1Plan bijeenkomst geschoold.

